KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.12.2007
KOM(2007) 803 endelig
DEL V

2007/0813 (CNS)

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD

INTEGREREDE RETNINGSLINJER FOR VÆKST OG BESKÆFTIGELSE (2008-2010)

med

KOMMISSIONENS HENSTILLING

om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker (ifølge EF-traktatens artikel 99)

og

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (ifølge EF-traktatens artikel 128)

(forelagt af Kommissionen)

INDHOLDSFORTEGNELSE

BEGRUNDELSE 3

DEN ØKONOMISKE SITUATION I EU 4

Del 1 Kommissionens henstilling om de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker (2008-2010) 7

KOMMISSIONENS HENSTILLING om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker 7

Afsnit A – Makroøkonomiske politikker for vækst og beskæftigelse 8

A.1 Makroøkonomiske politikker, der skaber grundlag for mere vækst og flere arbejdspladser 8

A.2 Sikre et dynamisk, velfungerende euroområde 11

Afsnit B - Mikroøkonomiske reformer, der skal øge EU's vækstpotentiale 14

B.1 Viden og innovation – drivkræfter for en bæredygtig vækst 14

B.2 EU skal være et mere attraktivt sted at investere og arbejde 19

Del 2 Retningslinjer for beskæftigelsen (2008-2010) 24

RÅDETS BESLUTNING om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (ifølge EF-traktatens artikel 128) 24

Forslag til 25

RÅDETS BESLUTNING om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker ..... **Error! Bookmark not defined.**

BILAG 27

BEGRUNDELSE

På Det Europæiske Råds forårsmøde i 2005 relancerede stats- og regeringscheferne Lissabon-strategien og satte fokus på vækst og beskæftigelse. De organiserede Lissabon-strategien i treårige cyklusser og lagde vægt ejerskab og ansvarlighed ved klart at skelne mellem de reformer, der skal gennemføres af medlemsstaterne, og dem Fællesskabet skal stå i spidsen for. Som et af instrumenterne til at gennemføre strategien godkendte Rådet en række integrerede retningslinjer baseret på traktatens artikel 99 og 128. Disse retningslinjer skal vejlede medlemsstaterne, når de gennemfører nationale reformer inden for rammerne af deres nationale reformprogrammer (NRP). De integrerede retningslinjer udløber ved udgangen af den første treårige cyklus og skal derfor fornys for den næste cyklus. Relanceringen af Lissabon-strategien i foråret 2005 bragte EU tilbage på sporet ved at fokusere på bæredygtig vækst og beskæftigelse.

I den første cyklus af den fornyede Lissabon-strategi (2005-2008) har medlemsstaterne fremskyndet gennemførelsen af strukturreformer, dog med forskellig hastighed og intensitet. Opsvinget i den europæiske økonomi kan væsentligst tilskrives konjunkturmæssige faktorer, men Lissabon-reformerne har bidraget til at styrke vækstpotentialet i medlemsstaternes økonomier. De har også bidraget til at gøre den europæiske økonomi mere modstandsdygtig over for eksterne chok, som f.eks. højere energi- og råvarepriser og valutaudsving. En yderligere integration af medlemsstaternes økonomier og en øget synkronisering af konjunkturcyklerne, navnlig i euroområdet, vil gøre det muligt i højere grad at indrette pengepolitikken på medlemsstaternes behov.

Samlet set har strategien derfor bidraget til at øge reformtempoet ved at hjælpe medlemsstaterne med at gennemføre til tider vanskelige men nødvendige ændringer for at klare udfordringerne i forbindelse med globaliseringen. Den nye styring af Lissabon-strategien med vægt på partnerskab mellem EU og medlemsstaterne har vist sin nytte. En uafhængig evaluering af de integrerede retningslinjer konkluderede, at de udgør en samlet og åben ramme, inden for hvilken de væsentligste vækst- og beskæftigelsesrelaterede politikker kan gennemføres. Evalueringen konkluderede også, at de implicerede ønsker at fokusere på gennemførelse, da retningslinjerne fortsat er aktuelle. De integrerede retningslinjer opfylder derfor deres rolle og kræver således ikke revision.

Der skal imidlertid fortsat arbejdes på at forberede EU og medlemsstaterne på globaliseringen og styrke grundlaget for økonomisk fremgang på mellemlang til lang sigt. Samtidig skal der holdes trit med de hurtigt skiftende samfundsforhold (længere arbejdsliv, stadig flere forskellige familiestrukturer, nye mobilitetsmønstre og diversitet). EU skal i højere grad tilpasse de eksisterende politikker og instrumenter, men også bygge på nye politikker, som f.eks. Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen, for i højere grad at takle den forståelige bekymring hos dem, der påvirkes negativt af ændringerne i handelsmønstre og de økonomiske og samfundsmæssige ændringer. Målet om at gøre EU til et dynamisk, konkurrencedygtigt og videnbaseret samfund har fortsat højeste prioritet. Inden for disse rammer skal der lægges større vægt på den sociale dimension, flexicurity-politikker, energi- og klimaændringer og uddannelse og kompetencer som faktorer, der kan modernisere de europæiske markeder, fremme innovation og give nye muligheder for borgerne i et vidensamfund. Lissabon-strategien fører de forskellig politikområder sammen og tilbyder en bredere vision for, hvordan EU og medlemsstaterne kan arbejde tæt sammen for at takle de komplekse problemer, som EU i dag står ovefor. Den fælles målsætning i den næste cyklus bør være i fuldt omfang at bruge Lissabon-instrumenterne, herunder de landespecifikke

henstillinger, som Rådet vedtog i 2007 i tilknytning til de integrerede retningslinjer, for at fremskynde en konkret gennemførelse af de reformer, der endnu ikke ikke er gennemført.

De integrerede retningslinjer for perioden 2008-2010 fremlægges i et samlet dokument i to dele:

Del 1 – De overordnede retningslinjer for økonomiske politikker

Afsnit A omhandler det bidrag, som makroøkonomiske politikker kan yde i den forbindelse. Afsnit B fokuserer på de foranstaltninger og politikker, som EU og medlemsstaterne skal gennemføre for at gøre EU til et attraktivt sted at investere og arbejde og for at øge viden og innovation med henblik på vækst.

Del 2 – Beskæftigelsesretningslinjerne: Denne del af de integrerede retningslinjer indeholder et forslag til Rådets beslutning om beskæftigelsesretningslinjerne. Europa-Parlamentet, Det Europæiske Sociale og Økonomiske Udvalg og Regionsudvalget vil blive hørt i medfør af traktatens artikel 128.

For medlemsstaterne er både den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken et spørgsmål af fælles interesse (artikel 99 og 126). Med henblik på multilateral overvågning og for at styrke koordineringen af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken rapporterer medlemsstaterne de foranstaltninger, der er truffet i medfør af retningslinjerne i de nationale reformprogrammer (og årlige gennemførelsesrapporter). Hvis det på grundlag af disse rapporter fastslås, at en medlemsstats økonomiske politik og beskæftigelsespolitik ikke er i overensstemmelse med de integrerede retningslinjer, kan Rådet ifølge artikel 99 og 128 rette henstillinger til den pågældende medlemsstat.

DEN ØKONOMISKE SITUATION I EU

Den økonomiske situation har været gunstig siden 2005, da Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse blev relanceret, selv om de seneste måneder har været præget af stigende nedadgående risici. Væksten steg på grund af stigende indenlandsk efterspørgsel til næsten 3 % i 2007, således at EU nu er bedre i stand til at klare negative eksterne chok. Den seneste finansielle uro og opbremsningen i den amerikanske økonomi har imidlertid i høj grad øget risikoen for en faldende tendens og udsigterne for 2008-2009 tyder på faldende vækst. Strammere finansielle betingelser vil dæmpe væksten i investeringer, navnlig investeringer i byggeri, samtidig med at de gode resultater på arbejdsmarkedet vil støtte væksten i det private forbrug. Det seneste opsving i økonomien kan væsentligst tilskrives konjunkturmæssige faktorer, men der er visse tegn på strukturelle faktorer, der hænger sammen med de reformer, medlemsstaterne har gennemført. Der kan især konstateres strukturelle forbedringer på arbejdsmarkederne, idet ledigheden er faldet til under 7 %, og beskæftigelsesgraden nærmer sig 65 % med de største stigninger hos kvinder og ældre arbejdstagere. Siden midten af 2005 har produktiviteten i EU været stigende, og selv om produktivitetsforbedringerne væsentligst kan tilskrives konjunkturmæssige faktorer, ser det ud til, at den hidtidige faldende vækststrend for produktiviteten er bremset. Det er opmuntrende, at der for første gang i ti år på en gang kan konstateres jobskabelse og produktivitetsforbedringer.

Uanset den gunstige udvikling de seneste år kræver den seneste internationale turbulens, at der gennemføres foranstaltninger for at gøre økonomien mere fleksibel og udnytte det eksisterende råderum til at forbedre arbejdskraftanvendelsen og produktiviteten. I nogle lande ser reformtempoet desværre ud til at være aftaget. EU's beskæftigelsesgrad er fortsat lav i

forhold til vores konkurrenter. Endvidere er ledigheden, navnlig langtidsledigheden og ungdomsledigheden, fortsat alt for høj. Mange produktionsvirksomheder har været tilstrækkelig produktive til at modstå den internationale konkurrence, mens produktivitetsvæksten i flere servicesektorer er gået i stå. Hvad angår fremtiden, vil de økonomiske og budgetmæssige virkninger af befolkningsaldringen snart være mærkbare, idet babyboom-generation i mange lande nærmer sig pensionsalderen. Det er derfor vigtigt hurtigere at nedbringe den offentlige gæld og modernisere pensions- og sundhedssystemerne. En udfordring, som er blevet mere aktuel i den seneste tid, er det finansielle systems evne til at klare chok, som dem vi har set i 2007. Gennemsigtighed på de finansielle markeder, effektive konkurrenceregler og en hensigtsmæssig regulering og overvågning vil fortsat have afgørende betydning for både tilliden og resultaterne. Det samme gælder en lønudvikling støttet af arbejdsmarkedets parter, der er forenelig med vækst i beskæftigelsen og makroøkonomisk stabilitet.

EU har nu mulighed for at fortsætte og endda fremskynde strukturreformerne. Udfordringen går ud på ikke at slække på opmærksomheden og fortsætte indsatsen for at opveje de strukturmæssige svagheder, der fortsat bremser jobskabelse, innovation og tekniske fremskridt, og som begrænser EU's evne til at reagere på internationale chok. Samtidig er der behov for at fortsætte makroøkonomiske politikker, der kan sikre stabilitet, holde inflationspresset nede og nedbringe det offentlige underskud.

INTEGREREDE RETNINGSLINJER FOR VÆKST OG BESKÆFTIGELSE (2008-2010)

Makroøkonomiske retningslinjer

(1) At sikre økonomisk stabilitet med henblik på bæredygtig vækst

(2) At sikre den økonomiske og finanspolitiske holdbarhed som grundlag for øget beskæftigelse

(3) At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering

(4) At sikre, at lønudviklingen bidrager til makroøkonomisk stabilitet og vækst

(5) At fremme større sammenhæng mellem makroøkonomiske politikker, strukturpolitikker og beskæftigelsespolitikker

(6) At bidrage til en dynamisk og velfungerende ØMU

Mikroøkonomiske retningslinjer

(7) At øge og forbedre investeringerne i F&U, navnlig fra det private erhvervsliv

(8) At fremme alle former for innovation

(9) At lette spredning og effektiv anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi og udvikle et bredt favnende og inkluderende informationssamfund

(10) At styrke det europæiske industrielle grundlags konkurrencefordele

(11) At tilskynde til bæredygtig ressourceanvendelse og styrke synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst

(12) At udbygge og uddybe det indre marked

(13) At sikre åbne og konkurrenceprægede markeder i og uden for Europa og høste fordelene ved globaliseringen

(14)	At skabe et mere konkurrencedygtigt erhvervsklima og tilskynde til privat initiativ gennem bedre regulering
(15)	At fremme en mere iværksætterorienteret kultur og skabe et miljø, der støtter SMV'er
(16)	At udvide, forbedre og sammenkoble infrastrukturerne i Europa og færdiggøre prioriterede grænseoverskridende projekter.
Beskæftigelsesretningslinjer	
(17)	At gennemføre beskæftigelsespolitikker, der sigter mod fuld beskæftigelse, bedre kvalitet og produktivitet i arbejdet og styrket social og territorial samhørighed
(18)	At anlægge en livscyklustilgang til arbejde
(19)	At sikre rummelige arbejdsmarkeder, gøre det mere attraktivt at arbejde og sikre, at det betaler sig at arbejde for de jobsøgende, herunder dårligt stillede og ikke-erhvervsaktive
(20)	At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene
(21)	At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet, samtidig med at arbejdsmarkedsparternes roller respekteres
(22)	At sikre en beskæftigelsesfremmende udvikling af arbejdskraftomkostninger og lønfastsættelsesmekanismer
(23)	At øge og forbedre investeringer i menneskelig kapital
(24)	At tilpasse uddannelsessystemerne til de nye kompetencekrav.

*

* *

Derfor vil Kommissionen:

– anbefale følgende overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker i medfør af EF-traktatens artikel 99, stk, 2, og

– foreslå følgende beslutning fra Rådet om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker i medfør af EF-traktatens artikel 128, stk. 2.

Del 1

Kommissionens henstilling om de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker (2008-2010)

KOMMISSIONENS HENSTILLING

om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker

Afsnit A – Makroøkonomiske politikker for vækst og beskæftigelse

A.1 Makroøkonomiske politikker, der skaber grundlag for mere vækst og flere arbejdspladser

At sikre økonomisk stabilitet for at øge beskæftigelses- og vækstpotentialet

Da den makroøkonomiske stabilitet sikres af et sundt mix af forskellige økonomiske politikker, vil sikring af stabilitet kræve både makroøkonomiske foranstaltninger og strukturreformer på produkt-, arbejds- og kapitalmarkederne. Pengepolitikken kan bidrage hertil, hvis den fokuserer på prisstabilitet og samtidig, uden at slække på målsætningen, understøtter andre generelle vækst- og beskæftigelsesorienterede økonomiske politikker. For nye medlemsstater er det vigtigt, at penge- og valutapolitikken bidrager til at opnå konvergens. Valutakursordningerne er en vigtig del af den overordnede ramme for den økonomiske politik og pengepolitikken og bør være orienteret mod opnåelse af en real og holdbar nominel konvergens. Deltagelse i ERM II på et passende tidspunkt efter tiltrædelsen vil være en hjælp i disse bestræbelser.

Hvis der opnås en sund budgetstilling, vil de automatiske budgetstabilisatorer kunne virke fuldt ud og symmetrisk i konjunkturcyklen med henblik på at stabilisere produktionstilvæksten omkring potentialet. For de medlemsstater, der allerede har opnået en sund budgetstilling, er udfordringen nu at fastholde denne stilling. For de øvrige medlemsstaters vedkommende er det vigtigt, at de træffer alle de korrigerende foranstaltninger, der er nødvendige for at nå deres mellemfristede budgetmål, især hvis de økonomiske forhold forbedres, og at de undgår procykliske politikker og opnår en situation, hvor der er tilstrækkelig plads til, at de automatiske stabilisatorer kan virke fuldt ud i konjunkturforløbet inden den næste økonomiske nedgang. Der bør sikres en finanspolitisk regulering på 0,5 % af BNP som benchmark (mere ved gunstige konjunkturer) i euroområdet og i ERM II-medlemsstaterne. I overensstemmelse med 2005-reformen af stabilitets- og vækstpagten er de mellemfristede budgetmål for de enkelte medlemsstater differentierede for at tage hensyn til de forskellige økonomiske og budgetmæssige stillinger og udviklinger samt den finanspolitiske risiko for de offentlige finansers holdbarhed, også i lyset af fremtidige demografiske ændringer. I overensstemmelse med rapporten om en reform af stabilitets- og vækstpagten, som Det Europæiske Råd godkendte den 22. marts 2005, kan en indførelse eller styrkelse af nationale budgetregler og institutioner, herunder overvågningsmekanismer, bidrage til at supplere pagten og støtte opnåelse af målene.

Det er en yderligere makroøkonomisk udfordring for nogle medlemsstater at operere i en situation, hvor de skal indhente et alvorligt efterslæb, der i forskellig grad ledsages af underskud på betalingsbalancen, hurtig kreditudvidelse og en udvikling af det finansielle system. En restriktiv finanspolitik, effektiv finansiel overvågning og en bedre konkurrenceevne er vigtige faktorer for at dæmme op for eksterne og interne ubalancer. En forsigtig finanspolitik er vigtig for at holde underskuddet på betalingsbalancen på et niveau, der sikrer sund ekstern finansiering. En restriktiv finanspolitik kan også begrænse risikoen for en kraftigt stigende indenlandsk efterspørgsel, der kan give vedvarende højere inflation og medføre makrofinansielle risici, der kan betyde udsving i de reelle valutakurser og et langvarigt tab af konkurrenceevne.

Retningslinje 1. At sikre økonomisk stabilitet med henblik på bæredygtig vækst.

1. Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten overholde deres mellemfristede budgetmål. Så længe dette mål ikke er nået, bør de træffe alle de korrigerende foranstaltninger, der er nødvendige for at nå det. Medlemsstaterne bør undgå procykliske finanspolitikker. Endvidere skal de medlemsstater, der har uforholdsmæssigt store underskud, træffe virkningsfulde foranstaltninger for at sikre en hurtig korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud.

2. Medlemsstater med et underskud på de løbende poster, som risikerer at blive uholdbart, bør forsøge at korrigere underskuddet ved at gennemføre strukturreformer, fremme den eksterne konkurrenceevne og eventuelt bidrage til at korrigere underskuddet via deres finanspolitik. Se også den integrerede retningslinje "At bidrage til en dynamisk og velfungerende ØMU" (nr. 6).

Sikring af den økonomiske og finansielle bæredygtighed som grundlag for øget beskæftigelse

EU's aldrende befolkning giver alvorlige problemer for økonomiens langsigtede bæredygtighed i form af øget gældsbyrde, lavere potentiel produktion pr. capita på grund af færre personer i den arbejdsdygtige alder og vanskeligheder med at finansiere pensions-, socialsikrings- og sundhedssystemerne. Som det fremgår af Kommissionens holdbarhedsrapport, risikerer EU som helhed at opleve et betydeligt holdbarhedsgab. Risikoen i den henseende er særdeles høj i nogle medlemsstater og mellemstor i andre.

Medlemsstaterne bør afhjælpe de økonomiske virkninger af aldringen ved - som led i den veletablerede trestrengede strategi til imødegåelse af aldringens budgetmæssige virkninger - at reducere gælden i et tilfredsstillende tempo og skabe incitamenter, der kan hæve beskæftigelsesgraden og øge arbejdskraftudbuddet, således at virkningen af det fremtidige fald i antallet af personer i den arbejdsdygtige alder udlignes. I den henseende er det nødvendigt med en yderlige budgetkonsolidering ud over de allerede opnåede resultater, således at alle medlemsstaterne kan nå de mellemfristede målsætninger. Det er også vigtigt at modernisere de sociale beskyttelsessystemer for at sikre, at de er finansielt holdbare ved at give personer i den arbejdsdygtige alder incitamenter til at blive på arbejdsmarkedet og samtidig sikre, at systemerne opfylder deres mål om tilgængelighed og effektivitet. Foranstaltninger til forebyggelse og fremme af den offentlige sundhed skal bidrage til at fremme sundhedstilstanden og sikre bæredygtige sundhedssystemer. Navnlig kan et bedre samspil mellem de sociale beskyttelsessystemer og arbejdsmarkederne fjerne forvridninger og tilskynde folk til at blive længere på arbejdsmarkedet set på baggrund af en øget forventet levetid.

Retningslinje 2. At sikre den økonomiske og finanspolitiske holdbarhed som grundlag for øget beskæftigelse.

Medlemsstaterne bør i lyset af de forventede udgifter som følge af den aldrende befolkning

1. sørge for, at den offentlige gæld nedbringes i et tilfredsstillende tempo, så de offentlige finanser styrkes

2. reformere og styrke pensions-, socialsikrings- og sundhedssystemerne for at sikre, at de er finansielt bæredygtige og socialt hensigtsmæssige og tilgængelige

3. træffe foranstaltninger, der kan øge arbejdsmarkedsdeltagelsen og arbejdskraftudbuddet, især hvad angår kvinder, unge og ældre arbejdstagere, samt fremme en livscyklustilgang til arbejde for at øge antallet af udførte arbejdstimer.

Se også den integrerede retningslinje "At anlægge en livscyklustilgang til arbejde" (nr. 18 samt nr. 4, 19 og 21).

Fremme af en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering

Veludformede skatte- og udgiftssystemer, der fremmer en effektiv ressourceallokering, er nødvendige, hvis den offentlige sektor i fuldt omfang skal kunne bidrage til vækst og beskæftigelse, uden at det skader målene om økonomisk stabilitet og bæredygtighed. Det kan opnås ved at kanalisere udgifterne til vækstfremmende områder som forskning og udvikling (F&U), fysisk infrastruktur, miljøvenlige teknologier, menneskelig kapital og viden. Medlemsstaterne kan også bidrage til at kontrollere andre udgiftsområder ved at benytte udgiftsregler og resultatbudgettering og ved at indføre vurderingsmekanismer, der kan sikre, at de enkelte reformforanstaltninger og overordnede reformpakker er veludformede. En nøgleprioritet for EU's økonomi er at sikre, at skattestrukturerne og samspillet med overførselssystemerne fremmer en højere vækst gennem højere beskæftigelse og investeringer.

Retningslinje 3. At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering.

Medlemsstaterne bør, uden at det berører retningslinjerne om økonomisk stabilitet og bæredygtighed, ændre den offentlige udgiftsstruktur og styrke vækstfremmende områder i overensstemmelse med Lissabon-strategien, tilpasse skattestrukturerne, så de styrker vækstpotentialet, sikre, at der indføres mekanismer, der gør det muligt at vurdere forholdet mellem de offentlige udgifter og gennemførelsen af de politiske målsætninger, og sikre reformpakkernes overordnede sammenhæng.

Se også den integrerede retningslinje "At tilskynde til bæredygtig ressourceanvendelse og styrke synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst" (nr. 11).

Sikre, at lønudviklingen bidrager til vækst og stabilitet og supplerer strukturreformerne

Lønudviklingen kan bidrage til stabile makroøkonomiske forhold og til et beskæftigelsesfremmende policy-mix. Det kræver, at reallønsstigningerne er i overensstemmelse med den underliggende produktivitetsvækst på mellemlang sigt og er forenelige med en rentabilitet, der giver mulighed for produktivitets-, kapacitets- og beskæftigelsesfremmende investeringer. Det kræver, at midlertidige faktorer såsom variationer i produktiviteten forårsaget af cykliske faktorer eller punktuelle stigninger i den samlede inflationsrate ikke medfører en uholdbar tendens i lønvæksten, og at lønudviklingen afspejler lokale arbejdsmarkedsforhold. I lande med faldende markedsandele skal reallønsstigningerne holdes under produktivitetsstigningen for at genoprette konkurrenceevnen. Disse problemstillinger må indgå i den løbende dialog og informationsudveksling mellem de pengepolitiske og finanspolitiske myndigheder og arbejdsmarkedets parter via den makroøkonomiske dialog.

Retningslinje 4. At sikre, at lønudviklingen bidrager til makroøkonomisk stabilitet og vækst.

For at øge omstillingsevnen bør medlemsstaterne sørge for de rette rammebetingelser for lønforhandlingssystemerne med fuld respekt for arbejdsmarkedets parter med henblik på at fremme en udvikling i de nominelle løn- og arbejdskraftomkostninger, der er forenelig med prisstabilitet og produktivitetstendensen på mellemlang sigt, under hensyntagen til forskelle i kvalifikationer og lokale arbejdsmarkedsforhold.

Se også den integrerede retningslinje "At sikre en beskæftigelsesfremmende udvikling af arbejdskraftomkostninger og lønfastsættelsesmekanismer" (nr. 22).

Større sammenhæng mellem den makroøkonomiske politik, strukturpolitikken og beskæftigelsespolitikken

Formålet med sunde makroøkonomiske politikker er at skabe betingelser, der er fremmende for jobskabelse og vækst. Strukturreformer, der er i overensstemmelse med sunde budgetstillinger på kort og mellemlang sigt, er af væsentlig betydning for øget produktivitet og beskæftigelse på mellemlang sigt og fører således til fuld udnyttelse og styrkelse af vækstpotentialet. De bidrager også til finanspolitisk holdbarhed, makroøkonomisk stabilitet og modstandskraft over for chok. Samtidig er passende makroøkonomiske politikker vigtige for at drage fuld fordel af strukturreformerne med hensyn til vækst og beskæftigelse. Et vigtigt træk i medlemsstaternes overordnede økonomiske strategi er at sikre, at de har et sammenhængende sæt af strukturpolitikker, der understøtter de makroøkonomiske rammer, og omvendt. Markedsreformerne skal især forbedre økonomiernes generelle omstillings- og tilpasningsevne over for ændringer i de konjunkturbetingede økonomiske forhold og også over for mere langsigtede tendenser som globalisering og teknologi. Derfor er reformer af skatte- overførselssystemerne vigtige, så det kan betale sig at arbejde, og der ikke er incitamenter til ikke at deltage på arbejdsmarkedet.

Retningslinje 5. At fremme større sammenhæng mellem makroøkonomiske politikker, strukturpolitikker og beskæftigelsespolitikker.

Medlemsstaterne bør gennemføre reformer på arbejds- og produktmarkederne, der både øger vækstpotentialet og støtter de makroøkonomiske rammer ved at øge fleksibiliteten, faktormobiliteten og tilpasningsevnen på arbejds- og produktmarkederne som svar på globalisering, teknologiske fremskridt, efterspørgselsændringer og konjunkturbetingede ændringer. Medlemsstaterne bør navnlig: sætte yderligere gang i reformer af skatte- og overførselssystemer for at forbedre incitamenterne og gøre det økonomisk interessant at arbejde, øge arbejdsmarkedernes tilpasningsevne ved at kombinere fleksibilitet og sikkerhed og forbedre beskæftigelsesegnetheden gennem investeringer i menneskelig kapital.

Se også den integrerede retningslinje "At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet samtidig med at arbejdsmarkedsparternes rolle respekteres" (nr. 21, nr. 19).

A.2 Sikre et dynamisk, velfungerende euroområde

Siden oprettelsen af euroområdet for ti år siden har euroen sikret økonomisk stabilitet i landene i euroområdet og skånet dem for valutauro. Dæmpet vækst og vedvarende forskelle i vækst og inflation rejser spørgsmål om, hvorvidt den interne tilpasning i euroområdet

fungerer smidigt, og antyder, at den økonomiske politik og forvaltningsstrukturerne endnu ikke er tilpasset i et omfang, der gør det muligt at drage fuld nytte af den monetære union. Da landene i euroområdet ikke længere kan føre den penge- og valutapolitik, de måtte ønske, er yderligere reformer af afgørende betydning for at udvikle andre mekanismer til at hjælpe økonomierne med at klare økonomiske chok og konkurrencemæssige udfordringer.

Policy-mixet i euroområdet skal støtte økonomisk vækst og samtidig sikre den langsigtede holdbarhed og stabilitet. I den nuværende situation er det vigtigt, at policy-mixet understøtter tilliden hos forbrugere og investorer, hvilket også indebærer en forpligtelse til at sikre stabilitet på mellemlang sigt. Budgetpolitikken skal sikre en budgetstilling, der støtter prisstabilitet og dels tager højde for behovet for at forberede sig på virkningen af befolkningens aldring, dels sikrer en sammensætning af de offentlige udgifter og indtægter, der fremmer økonomisk vækst. Medlemsstaterne i euroområdet har forpligtet sig til at fremskynde tilpasningen, således at de fleste vil nå deres mellemfristede målsætninger i 2008 eller 2009, og alle bør sigte mod 2010 som seneste frist. Da den offentlige sektor spiller en stor rolle i den økonomiske aktivitet i euroområdet, har kvaliteten af de offentlige finanser en betydelig indflydelse på de økonomiske resultater. Det er derfor afgørende, at midlerne bruges på en vækstfremmende måde, og at forvridninger som følge af finansieringen af de offentlige aktiviteter nedbringes til et minimum. Omfattende strukturreformer vil give euroområdet mulighed for at hæve sit vækstpotentiale over tid og sikre, at en stærkere vækst ikke medfører en risiko for højere inflation. Reformer, der fører til en bedre tilpasning af arbejdsmarkederne, mere konkurrence på produktmarkederne og stærkere integration af finansmarkederne ledsaget af vækst- og stabilitetsorienterede makroøkonomiske politikker, er særdeles vigtige for medlemsstaterne i euroområdet, da de har stor betydning for deres evne til at tilpasse sig chok.

For at euroområdet skal kunne bidrage til international økonomisk stabilitet og bedre kunne repræsentere sine økonomiske interesser, er det afgørende, at det spiller sin rolle fuldt ud i det internationale monetære og økonomiske samarbejde. Udpegelsen i 2005 af en formand for eurogruppen for en toårig periode har eksempelvis gjort euroområdets repræsentation udadtil mere stabil, men der skal træffes yderligere foranstaltninger for at forbedre repræsentationen udadtil, så euroområdet kan indtage en ledende strategisk rolle i udviklingen af det globale økonomiske system, der står i et rimeligt forhold til dets økonomiske vægt.

De afsmittende effekter er meget kraftige og behovet for en fælles dagsorden særdeles stærkt i euroområdet. Fælles valuta og fælles pengepolitik giver koordineringen en ekstra dimension, der kan styrke euroområdets rolle ved at fremme vækst og beskæftigelse i hele EU. Kommissionen vil fremlægge en samlet oversigt over ØMU'en for at markere dens ti års fødselsdag med ideer til, hvordan politikker, koordinering og styring kan gøre euroområdet så effektivt som muligt.

Retningslinje 6. At bidrage til en dynamisk og velfungerende ØMU. Medlemsstaterne i euroområdet skal sikre en bedre koordinering af deres økonomiske politik og budgetpolitik. De skal navnlig:

1. være særlig opmærksomme på de offentlige finansers finansielle holdbarhed i fuld overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten

2. bidrage til et policy-mix, der støtter et økonomisk opsving og er foreneligt med prisstabilitet og derved øger tilliden hos erhvervslivet og forbrugerne på kort sigt, men som samtidig er foreneligt med en langsigtet bæredygtig vækst

3. presse på med strukturreformer, der kan forbedre euroområdets vækstpotentiale på lang sigt og forbedre produktiviteten, konkurrenceevnen og den økonomiske tilpasning til asymmetriske chok under særlig hensyntagen til beskæftigelsespolitikken og

4. sikre, at euroområdets indflydelse i det globale økonomiske system står i et rimeligt forhold til dets økonomiske vægt.

Afsnit B - Mikroøkonomiske reformer, der skal øge EU's vækstpotentiale

Strukturreformer er vigtige, hvis EU's vækstpotentiale skal øges, og den makroøkonomiske stabilitet støttes, da sådanne reformer øger den europæiske økonomis effektivitet og tilpasningsevne. Produktivitetsforbedringer opnås ved konkurrence, investeringer og innovation. At øge Europas vækstpotentiale kræver fremskridt, både hvad angår jobskabelse og produktivitetsvækst. EU har i over ti år haltet bagefter USA's produktivitetsvækst, men siden midten af 2005 er produktivitetsstigningen i EU taget til. At bevare denne forbedring er en stor udfordring for EU, især i lyset af den aldrende befolkning. Alene befolkningens aldring forventes næsten at halvere det nuværende vækstpotentiale. Det er således helt afgørende fortsat at forbedre produktiviteten og øge antallet af udførte arbejdstimer, hvis levestandarden skal opretholdes og øges fremover, og der skal sikres et højt socialt beskyttelsesniveau.

B.1 Viden og innovation – drivkræfter for en bæredygtig vækst

Viden, der indhentes gennem investeringer i F&U, innovation, uddannelse og livslang læring, er vigtige drivkræfter for langsigtet vækst. Politikker, der sigter mod at øge investeringer i viden og styrke innovationskapaciteten i EU's økonomi, er selve kernen i Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse. Derfor er de nationale og regionale programmer for perioden 2007-2013 i stigende grad rettet mod investeringer på disse områder i overensstemmelse med Lissabon-målene.

Øge og forbedre investeringerne i F&U med henblik på at etablere et europæisk videnrum

Et højt F&U-niveau er afgørende for EU's fremtidige konkurrenceevne. F&U påvirker økonomisk vækst på mange måder: for det første kan F&U medvirke til at skabe nye markeder eller produktionsprocesser; for det andet kan F&U føre til en løbende forbedring af allerede eksisterende produkter og produktionsprocesser; og for det tredje forøger F&U et lands evne til at indarbejde nye teknologier.

EU bruger for øjeblikket omkring 1,85 % af BNP på F&U (fra under 0,5 % til over 4 % af BNP i de forskellige medlemsstater). Udgifterne til F&U er faldet en smule siden 2000. Desuden finansieres kun omkring 55 % af forskningsudgifterne i EU af erhvervslivet. Det lave niveau for private F&U-investeringer er én af hovedårsagerne til innovationskløften mellem EU og USA. Det er nødvendigt at gøre hurtigere fremskridt med at oprette det europæiske forskningsrum og opfylde det fælles EU-mål om at øge forskningsinvesteringerne til 3 % af BNP. Medlemsstaterne opfordres til inden for rammerne af deres nationale reformprogrammer og årlige statusrapporter at gøre rede for deres F&U-udgiftsmål for 2010 og deres foranstaltninger til at nå disse mål og lægge særlig vægt på den europæiske dimension i deres nationale F&U-politikker. Den største udfordring er at få indført rammevilkår, instrumenter og incitamenter for at få virksomhederne til at investere mere i forskning.

De offentlige forskningsbevillinger skal bruges mere effektivt, og forbindelserne mellem den offentlige forskning og den private sektor skal forbedres. Ekspertisecentre og -netværk bør udbygges, de offentlige støtteordninger bør anvendes bedre for at øge den private sektors innovation, og det bør i højere grad sikres, at de offentlige investeringer får en løftestangseffekt, og at forskningsinstitutionernes og universiteternes administration moderniseres. Det er også vigtigt at sikre, at virksomhederne opererer i et konkurrencepræget

miljø, da konkurrence er et vigtigt incitament for private investeringer i innovation. Der må endvidere gøres en stor indsats for at øge antallet af kvalificerede forskere, der arbejder i Europa, især ved at få flere studerende ind på de naturvidenskabelige, tekniske og ingeniørvidenskabelige fag, udvide forskernes karrieremuligheder og den transnationale og tværfaglige mobilitet og fjerne hindringerne for forskeres og studerendes mobilitet. Den internationale dimension af F&U bør styrkes med hensyn til fælles finansiering, udvikling af en mere kritisk masse på EU-plan inden for kritiske områder, der kræver betydelige midler, og fjernelse af hindringer for forskeres og studerendes mobilitet.

Retningslinje 7. At øge og forbedre investeringerne i F&U, navnlig fra det private erhvervsliv. I den henseende bekræftes det overordnede mål på 3 % af BNP i 2010 med en passende fordeling mellem private og offentlige investeringer, således at medlemsstaterne fastsætter specifikke mellemliggende niveauer. Medlemsstaterne bør endvidere udvikle en vifte af foranstaltninger, der er egnede til at fremme F&U, navnlig erhvervslivets F&U, ved:

1. at forbedre rammevilkårene og sørge for, at virksomhederne opererer i et tilstrækkeligt konkurrencepræget og attraktivt miljø

2. at sikre mere effektive og virkningsfulde offentlige investeringer i F&U og udvikle offentlig-private partnerskaber (OPP)

3. at udbygge og styrke ekspertisecentre på medlemsstaternes uddannelses- og forskningsinstitutioner og om nødvendigt skabe nye, samt forbedre samarbejde og teknologioverførsel mellem offentlige forskningsinstitutter og private virksomheder

4. at videreudvikle og gøre bedre brug af incitamenter, der kan virke som løftestang for privat F&U

5. at modernisere forvaltningen af forskningsinstitutioner og universiteter

6. at sikre et tilstrækkeligt antal kvalificerede forskere ved at få flere studerende ind på de naturvidenskabelige, tekniske og ingeniørvidenskabelige fag og fremme karrieremulighederne og den europæiske, internationale og tværfaglige mobilitet for F&U-specialister.

Fremme af innovation

Dynamikken i europæisk økonomi er afhængig af dens innovationsevne. Der skal være de rette økonomiske rammevilkår for innovation. Det indebærer velfungerende finans- og produktmarkeder samt en effektiv og overkommelig håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder. Innovationer bliver ofte indført på markedet af nye virksomheder, som kan have meget svært ved at opnå finansiering. Derfor vil foranstaltninger, som tager sigte på oprettelse af innovative virksomheder og deres vækst, herunder bedre adgang til finansiering, kunne fremme innovativ virksomhed. Teknologispredning og politikker med henblik på en bedre integration af nationale innovations- og uddannelsessystemer kan fremmes gennem udvikling af innovationscentre og -netværk samt tjenester til innovationsstøtte rettet mod SMV'er. Overførsel af viden gennem forskermobilitet, udenlandske direkte investeringer eller importeret teknologi er særlig fordelagtig for tilbagestående lande og regioner. Det er også afgørende yderligere at styrke integrationen af videntrekanten – F&U, uddannelse og innovation.

EU's bredt baserede innovationsstrategi omhandler derfor intellektuelle ejendomsrettigheder, standardisering, anvendelse af offentlige udbud til at fremme innovation, fælles

teknologiinitiativer, styrkelse af innovation på højteknologimarkeder, samarbejde mellem højere læreanstalter, forskningsinstitutioner og erhvervsliv, fremme af innovation på regionalt niveau, innovation inden for tjenesteydelser og ikke-teknologisk innovation samt en forbedring af virksomhedernes adgang til risikovillig kapital.

Det er nu absolut nødvendigt at indføre et ensartet og økonomisk overkommeligt EU-patent, oprette en EU-dækkende domstolsordning for tvister i patentsager og lette håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder i det indre marked.

Retningslinje 8. At fremme alle former for innovation. Medlemsstaterne bør fokusere på:

1. bedre tjenester til innovationsstøtte, navnlig til spredning og teknologioverførsel

2. oprettelse og videreudvikling af innovationscentre, netværk og virksomhedskuvøser, der samler universiteter, forskningsinstitutioner og virksomheder, både på regionalt og lokalt plan, og bidrager til at slå bro over teknologikløften mellem regionerne

3. incitamenter til tværnational videnoverførsel, herunder gennem udenlandske direkte investeringer

4. tilskyndelse til offentlige indkøb af innovative produkter og tjenester

5. bedre adgang til national og international finansiering

6. effektive og overkommelige midler til at håndhæve intellektuelle ejendomsrettigheder.

Spredning af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) i overensstemmelse med målene og tiltagene i i2010-initiativet er ligeledes en vigtig vej til at forbedre produktiviteten og dermed den økonomiske vækst. EU har ikke været i stand til at høste det fulde udbytte af informations- og kommunikationsteknologier (ikt), navnlig på grund af den fortsatte underinvestering i ikt, organisationsinnovation og kompetenceopbygning på dette område. En bredere og mere effektiv anvendelse af ikt og indførelse af et fuldt integreret indre marked for elektroniske kommunikationstjenester er afgørende for de europæiske virksomheders fremtidige konkurrenceevne. Det er også vigtigt at nedbringe og forebygge fragmentering af det "indre e-marked", ved at medlemsstaterne indfører kompatible e-tjenester.

Retningslinje 9. At lette spredning og effektiv anvendelse af ikt og udvikle et bredt favnende og inkluderende informationssamfund. Medlemsstaterne bør:

1. tilskynde til udstrakt brug af ikt i offentlige forvaltninger, SMV'er og husholdninger

2. fastsætte den nødvendige ramme for de dermed forbundne ændringer i arbejdstilrettelæggelsen

3. fremme en stærk europæisk industri inden for ik-nøgleområder

4. tilskynde til udvikling af stærke ikt- og indholdsindustrier samt velfungerende markeder

5. sikre netværks- og informationssikkerhed samt konvergens og interoperabilitet med henblik på at skabe et informationsrum uden grænser

6. tilskynde til udbredelse af bredbåndsnet, bl.a. i de utilstrækkeligt dækkede områder, med henblik på udvikling af videnøkonomien.

Se også den integrerede retningslinje "At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet samtidig med at arbejdsmarkedsparternes rolle respekteres" (nr. 21).

Styrkelse af det europæiske industrielle grundlags konkurrencefordele

Et stærkt industrielt grundlag har afgørende betydning for EU's økonomi. EU's konkurrenceevne afhænger af økonomiens evne til at orientere aktiviteter mod sektorer med høj produktivitet. En tilgang, hvor innovation, beskæftigelse, regionale eller andre politikker indgår, bidrager til at styrke EU's industrielle grundlag.

For at styrke og bevare sin økonomiske og teknologiske førerstilling skal EU øge sin evne til at udvikle og markedsføre nye teknologier, herunder ikt og miljøteknologier. De synergier, der opstår, når medlemsstaterne i fællesskab tager udfordringer op på europæisk plan i forbindelse med forskning, regulering og finansiering, fordi de har svært ved at takle markedssvigt hver for sig, bør analyseres og udnyttes. EU har endnu ikke været i stand til at udnytte sit teknologiske potentiale fuldt ud. Ved at samle særlig fremragende forskning i Europa og udvikle offentlig-private partnerskaber og samarbejde mellem medlemsstaterne, når det er mere fordelagtigt for samfundet end for den private sektor, vil man kunne udnytte dette potentiale bedre.

Retningslinje 10. At styrke det europæiske industrielle grundlags konkurrencefordele. EU har brug for en solid industristruktur på hele sit område. En moderne og aktiv industripolitik, der er nødvendig, forudsætter, at det industrielle grundlags konkurrencefordele styrkes, bl.a. gennem attraktive rammevilkår for både produktion og tjenesteydelser, samtidig med at det sikres, at indsatsen koordineres på nationalt, transnationalt og europæisk plan. Medlemsstaterne bør:

1. først identificere merværdien og konkurrenceparametrene i de industrielle nøglesektorer og takle de udfordringer, der følger af globaliseringen

2. også fokusere på udviklingen af nye teknologier og markeder

a) dette indebærer især en forpligtelse til at fremme nye teknologiinitiativer baseret på offentlig-private partnerskaber og samarbejde mellem medlemsstaterne, der kan hjælpe med at takle egentlige markedssvigt

b) det indebærer også oprettelse og udvikling af netværk af regionale eller lokale klynger i hele EU med større inddragelse af SMV'er.

Se også den integrerede retningslinje "At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene" (nr. 20).

Fremme af en bæredygtig ressourceanvendelse

Hvis EU fortsat skal gøre fremskridt, skal der tages fat på en række ressource- og miljømæssige udfordringer, som ellers vil bremse væksten fremover. Den seneste udvikling har understreget, hvor vigtig energieffektivitet er, og hvor vigtigt det er at gøre den europæiske økonomi mindre sårbar over for svingninger i oliepriserne. Det er nødvendigt med

en samlet tilgang til klima- og energipolitikken for at øge forsyningssikkerheden, sikre en konkurrencedygtig EU-økonomi og rimelige energipriser samt bekæmpe klimaforandringer. Både medlemsstaterne og EU skal bidrage til at nå EU's mål om, at drivhusgasemissionerne senest i 2020 skal være nedbragt med mindst 20 %, at vedvarende energi skal udgøre 20 % af energiforbruget, og at energieffektiviteten skal være øget med 20 %. Medlemsstaterne bør fortsat bekæmpe klimaændringer for at undgå, at den globale temperatur stiger med mere end 2°C i forhold til det førindustrielle niveau, samtidig med at Kyoto-målene gennemføres på en omkostningseffektiv måde. Medlemsstaterne bør engagere sig i at standse tabet af biodiversitet inden 2010, navnlig ved at indarbejde et sådant krav i andre politikker, i betragtning af biodiversitetens betydning for visse økonomiske sektorer. I den forbindelse spiller brugen af markedsbaserede instrumenter en nøglerolle for at få priserne til bedre at afspejle miljøødelæggelse og samfundsmæssige omkostninger. Fremme af udvikling og brug af miljøvenlige teknologier, flere grønne offentlige indkøb, under særlig hensyntagen til SMV'er, og fjernelse af tilskud, der har negative miljøvirkninger, samt andre politikinstrumenter kan forbedre de innovative resultater og øge deres bidrag til en bæredygtig udvikling. EU-virksomhederne er for eksempel blandt de førende i verden med hensyn til at udvikle nye vedvarende energiteknologier. I en situation, hvor der er et konstant opadgående pres på energipriserne, og der bliver stadig flere trusler mod klimaet, er det vigtigt at presse på for at forbedre energieffektiviteten som et bidrag til såvel vækst som bæredygtig udvikling.

Retningslinje 11. At tilskynde til en bæredygtig ressourceanvendelse og styrke synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst. Medlemsstaterne bør:

1. prioritere energieffektivitet og kraftvarmeproduktion, udvikling af bæredygtige, herunder vedvarende, energikilder og hurtig udbredelse af miljøvenlige og miljøeffektive teknologier, a) dels inden for det indre marked, navnlig på transport- og energiområdet, bl.a. for at gøre den europæiske økonomi mindre sårbar over for udsving i oliepriserne, b) dels over for resten af verden som en sektor med et betydeligt eksportpotentiale

2. fremme udviklingen af midler til internalisering af eksterne miljøomkostninger og afkobling af økonomisk vækst fra miljøødelæggelser. Gennemførelsen af disse prioriteter bør være i overensstemmelse med gældende fællesskabslovgivning og med de tiltag og instrumenter, der foreslås i handlingsplanen for miljøteknologier (ETAP), bl.a. ved a) anvendelse af markedsbaserede instrumenter, b) risikofonde og F&U-midler, c) fremme af bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre, herunder flere grønne offentlige indkøb, d) særlig hensyntagen til SMV'er og e) en reform af tilskud, der har betydelige negative miljøvirkninger og er uforenelige med en bæredygtig udvikling, med henblik på deres gradvise fjernelse

3. forfølge målet om at standse tabet af biodiversitet inden 2010, navnlig ved at indarbejde et sådant krav i andre politikker, i betragtning af biodiversitetens betydning for visse økonomiske sektorer

4. fortsat bekæmpe klimaændringer og samtidig gennemføre Kyoto-målene på en omkostningseffektiv måde, navnlig i forhold til SMV'er.

Se også den integrerede retningslinje "At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering" (nr. 3).

B.2 EU skal være et mere attraktivt sted at investere og arbejde

Den Europæiske Unions tiltrækningskraft som investeringssted afhænger blandt andet af, hvor store og åbne dens markeder er, af reguleringssituationen og af arbejdsstyrkens og infrastrukturens kvalitet.

Udbygning og udvikling af det indre marked

Det indre marked for varer er forholdsvis velintegreret, men markedet for tjenesteydelser er fortsat både i retlig henseende og i praksis temmelig opsplittet. En proaktiv gennemførelse af servicedirektivet vil være et vigtigt skridt mod et indre marked for tjenesteydelser. Fjernelse af hindringer for tværnationale aktiviteter ved at lette de administrative byrder vil bidrage til at frigøre det uudnyttede potentiale i den europæiske tjenestesektor. Endelig vil en fuld integration af de finansielle markeder bidrage til at øge produktionen og beskæftigelsen gennem en mere effektiv kapitalallokering og bedre vilkår for virksomhedsfinansiering.

En bedre gennemførelse af direktiverne vedrørende det indre marked bør være en prioritet for at drage fuld fordel af et fælles europæisk marked. Desuden bliver direktiverne ofte hverken gennemført eller anvendt korrekt, hvilket ses af de mange overtrædelsesprocedurer, der bliver indledt af Kommissionen. Medlemsstaterne bliver nødt til at samarbejde mere positivt indbyrdes og med Kommissionen for at sikre, at de giver borgere og erhvervsliv det fulde udbytte af lovgivningen om det indre marked. For eksempel er der meget, der kan forbedres i den praksis, der benyttes ved offentlige indkøb. Forbedringerne bør udmønte sig i, at en større del af de offentlige indkøb bliver sendt i udbud. Desuden vil flere åbne udbud give betydelige budgetbesparelser for medlemsstaterne.

Retningslinje 12. At udbygge og uddybe det indre marked. Medlemsstaterne bør:

1. accelerere gennemførelsen af direktiverne om det indre marked

2. prioritere en strengere og bedre håndhævelse af lovgivningen om det indre marked

3. fjerne de tilbageværende hindringer for grænseoverskridende aktiviteter

4. anvende EU's regler om offentlige indkøb effektivt

5. fremme et fuldt funktionsdygtigt indre marked for tjenesteydelser, samtidig med at den europæiske sociale model bibeholdes

6. fremskynde integrationen af de finansielle markeder gennem en konsekvent og sammenhængende gennemførelse og håndhævelse af handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser.

Se også den integrerede retningslinje "At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene" (nr. 20).

Sikring af åbne og konkurrencedygtige markeder i og uden for EU

Et åbent globalt handelssystem har afgørende betydning for EU. Hvad angår handel og investeringer, har EU en førerstilling på verdensplan, og den åbne økonomi betyder billigere produktionsfaktorer, lavere forbrugerpriser, et konkurrenceincitament for erhvervslivet og nye investeringer. Samtidig er det vigtigt, at EU bruger sin indflydelse i internationale

forhandlinger til at opnå åbenhed hos andre. EU vil derfor fortsat bestræbe sig på at fjerne hindringer for handel og investeringer og slå hårdt ned på illoyal adfærd inden for handel og investeringer og på konkurrenceforvridning.

Konkurrencepolitikken har i høj grad bidraget til at sikre lige vilkår for virksomheder i EU. Den kan også bruges til at overveje de bredere rammer for markedsregulering, som kan give bedre konkurrencevilkår for virksomhederne. De europæiske markeder kan åbnes yderligere for konkurrence, hvis det generelle statsstøtteniveau nedsættes. Sådanne bestræbelser skal ledsages af en omlægning af anden statsstøtte til fordel for visse horisontale mål. Revisionen af statsstøttereglerne har gjort dette lettere.

Strukturreformer, der gør det lettere at komme ind på markedet, er særligt konkurrencefremmende. Det vil især betyde noget på markeder, der tidligere var beskyttet mod konkurrence på grund af konkurrencebegrænsende adfærd, monopoler eller overregulering (f.eks. kan tilladelser, licenser, mindstekapitalkrav, retlige hindringer, butikkers åbningstider, regulerede priser osv. hindre udviklingen af effektiv konkurrence) eller på grund af handelsbeskyttelse.

Desuden vil gennemførelsen af vedtagne foranstaltninger med henblik på at åbne netværksindustrierne for konkurrence (inden for elektricitet og gas, transport, telekommunikation og posttjenester) kunne betyde lavere priser generelt og større valgmuligheder, samtidig med at der sikres levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse til alle borgere. Konkurrence- og reguleringsmyndighederne må sørge for, at der er konkurrence på de liberaliserede markeder. Samtidig skal der sikres et tilfredsstillende udbud af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse af høj kvalitet og til overkommelige priser.

Stærke forbrugere, der foretager oplyste valg, vil være hurtigere til at belønne effektive operatører. Der skal gøres en indsats for at forbedre håndhævelsen af forbrugerlovgivning, der både giver forbrugerne et ansvar og åbner det indre marked for mere intens konkurrence på detailniveau.

Åbenhed udadtil for handel og investeringer ved at øge både eksporten og importen er en væsentlig anspring til vækst og beskæftigelse og kan styrke gennemførelsen af strukturreformer. Et åbent og stærkt system af regler for verdenshandelen er af afgørende betydning for den europæiske økonomi. En vellykket afslutning på en ambitiøs og afbalanceret aftale inden for rammerne af Doha-runden samt indgåelse af bilaterale og regionale frihandelsaftaler vil yderligere åbne markederne for handel og investeringer og således bidrage til at øge den potentielle vækst.

Retningslinje 13. At sikre åbne og konkurrenceprægede markeder i og uden for Europa og høste fordelene ved globaliseringen. Medlemsstaterne bør prioritere:

1. fjernelse af reguleringsmæssige hindringer, handelshindringer og andre hindringer, der på urimelig vis hindrer konkurrence

2. en mere effektiv håndhævelse af konkurrencepolitikken

3. en selektiv markeds- og regelscreening fra konkurrence- og tilsynsmyndighedernes side for at identificere og fjerne hindringer for konkurrence og markedsadgang

4. nedbringelse af konkurrenceforvridende statsstøtte

5. omlægning af støtten i overensstemmelse med fællesskabsrammerne, så den rettes mod visse horisontale mål, som f.eks. forskning, innovation og optimering af de menneskelige ressourcer samt veldefinerede markedssvigt

6. fremme af åbenhed udadtil, også i en multilateral sammenhæng

7. fuld gennemførelse af de foranstaltninger, der er vedtaget for at åbne netværksindustrierne for konkurrence, men henblik på at sikre en effektiv konkurrence på de integrerede europæiske markeder. Samtidig har effektive tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse en væsentlig rolle at spille i en konkurrencepræget og dynamisk økonomi.

Forbedring af den europæiske og nationale regulering

Markedsregulering er vigtig, hvis der skal skabes et miljø, hvor der kan handles til konkurrencedygtige priser. Regulering er også med til at korrigere for markedssvigt og beskytte markedsdeltagere. Den samlede virkning af lovgivning og regulering kan imidlertid medføre væsentlige økonomiske omkostninger. Det er derfor vigtigt, at lovgivningen er velgennemtænkt og afvejet og løbende bliver revideret. Kvaliteten af de europæiske og nationale retlige rammer er en fælles forpligtelse og et delt ansvar mellem EU og medlemsstaterne.

En bedre lovgivningskultur er ved at få stærkere fodfæste i EU. I Kommissionens tilgang til bedre lovgivning bliver den økonomiske, sociale og miljømæssige virkning af ny eller revideret lovgivning vurderet nøje for at identificere potentielle kompromisløsninger og synergier mellem forskellige politikmål. Desuden bliver det undersøgt, om eksisterende lovgivning kan forenkles, herunder også hvad angår administrative byrder, og lovgivningens indvirkning på konkurrenceevnen bliver vurderet. Endelig er der vedtaget en fælles fremgangsmåde til måling af de administrative omkostninger ved ny og eksisterende lovgivning, og der er opstillet et ambitiøst mål om i 2012 at have nedsat den byrde, der følger af EU-lovgivningen og de nationale gennemførelsesbestemmelser, med 25 %.

Medlemsstaterne bør være lige så ambitiøse, når det gælder om at lette de administrative byrder som følge af lovgivning på alle niveauer. Generelt bør medlemsstaterne vedtage en omfattende og bedre lovgivningsstrategi, herunder hensigtsmæssige institutionelle strukturer, overvågningsværktøjer og ressourcer. Medlemsstaterne bør systematisk vurdere omkostninger og fordele ved lovgivningsinitiativer og revisioner. De bør forbedre kvaliteten af lovgivningen, samtidig med at de fastholder deres mål, og forenkle eksisterende lovgivning. De bør foretage brede høringer om omkostninger og fordele ved deres lovgivningsinitiativer, især hvis der er tale om afvejninger mellem forskellige politikmål. Medlemsstaterne bør også sikre, at relevante alternativer til lovgivning fuldt ud tages i betragtning. Det er især vigtigt for små og mellemstore virksomheder, der normalt kun har begrænsede ressourcer til at håndtere de lovkrav, de bliver pålagt af både fællesskabslovgivning og national lovgivning. Der skal derfor være særlig opmærksomhed om, hvorvidt SMV helt eller delvis kan fritages fra de administrative byrder.

Retningslinje 14. At skabe et mere konkurrencedygtigt erhvervsmiljø og tilskynde til privat initiativ gennem bedre regulering. Medlemsstaterne bør:

1. mindske den administrative byrde for virksomhederne, især SMV'er og nyetablerede virksomheder

2. forbedre kvaliteten af deres eksisterende og nye love og regler, men samtidig fastholde deres mål ved en systematisk og stringent vurdering af de økonomiske, sociale (herunder sundhedsmæssige) og miljømæssige virkninger, idet de tager hensyn til og gør fremskridt med målingen af den administrative byrde i forbindelse med regulering samt virkningen på konkurrenceevnen, også i relation til håndhævelsen

3. tilskynde virksomhederne til at udvikle deres sociale ansvar.

EU bliver nødt til at gøre noget mere effektivt ved iværksætterånden, og det er nødvendigt med flere nye virksomheder, der er villige til at gå i gang med kreative eller innovative risikobetonede aktiviteter. Der må tilskyndes til, at der i alle former for uddannelse, både almen og faglig, indgår iværksætterkultur og formidles relevante kompetencer. Iværksætterdimensionen bør integreres i den livslange læringsproces lige fra skolen. Det anbefales at oprette partnerskaber med virksomheder. Andre måder til at fremme oprettelse af virksomheder og deres vækst er at forbedre adgangen til finansiering og styrke de økonomiske incitamenter. Dette kan omfatte skattesystemer, der belønner succes, nedbringelse af indirekte lønomkostninger og reduktion af de administrative byrder for nyetablerede virksomheder, navnlig ved tilbud om relevant hjælp til virksomhederne (især til unge iværksættere) og indførelse af etstedsordninger (one-stop-shop). Der skal lægges særlig vægt på at gøre virksomhedsoverdragelse lettere og forbedre rednings- og omstruktureringsprocedurer, især ved hjælp af mere effektive konkurslove. Gennemførelsen af de forslag, der vil indgå i den kommende "lov om små virksomheder" for EU, vil bidrage til at frigøre vækst- og jobpotentialet i SMV.

Retningslinje 15. At fremme en mere iværksætterorienteret kultur og skabe et miljø, der støtter SMV'er. Medlemsstaterne bør:

1. forbedre adgangen til finansiering for at fremme SMV'ernes oprettelse og vækst, især ved mikrolån og andre former for risikovillig kapital

2. styrke de økonomiske incitamenter, bl.a. ved at forenkle skattesystemerne og nedbringe de indirekte lønomkostninger

3. styrke SMV'ers innovative potentiale

4. sørge for relevante støttetjenester, f.eks. indførelse af etstedordninger og fremme af nationale støttenetværk for virksomheder for at fremme deres oprettelse og vækst i overensstemmelse med chartret om små virksomheder. Endvidere bør medlemsstaterne styrke uddannelse i iværksætterkultur for SMV'er. Medlemsstaterne bør ligeledes lette virksomhedsoverdragelse, om nødvendigt modernisere konkurslovene og forbedre rednings- og omstruktureringsprocedurerne.

Se også den integrerede retningslinje "At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering" (nr. 3) og "At fremme alle former for innovation" (nr. 8 og nr. 23 og 24).

Udbygning og forbedring af europæisk infrastruktur

En moderne infrastruktur er en vigtig faktor, der har betydning for, hvor attraktive steder er. Den sikrer mobilitet for personer, varer og tjenesteydelser i hele EU. Moderne transport-, energi- og elektroniske kommunikationsinfrastrukturer er vigtige elementer i Lissabon-strategien. Hvis transportomkostningerne reduceres og markederne udvides, vil man med

sammenkoblede og driftskompatible transeuropæiske net kunne fremme international handel og stimulere det indre markeds dynamik. Desuden vil den igangværende liberalisering af de europæiske netværksindustrier fremme konkurrence og generere effektivitetsforbedringer i disse sektorer.

Hvad angår fremtidige investeringer i europæisk infrastruktur må gennemførelsen af de 30 prioriterede transportprojekter, som Europa-Parlamentet og Rådet har anført i retningslinjerne for det transeuropæiske net (TEN), og afslutningen af de grænseoverskridende "quick-start"-projekter for transport, vedvarende energi og bredbåndskommunikation og forskning (anført i det europæiske vækstinitiativ og gennemførelsen af andre transportprojekter støttet af Samhørighedsfonden), betragtes som en prioritet. Problemerne med flaskehalse inden for infrastrukturerne skal også løses. Hensigtsmæssige prissætningssystemer for infrastrukturer kan bidrage til en effektiv brug af infrastruktur og udvikling af en bæredygtig balance mellem transportformerne.

Retningslinje 16. At udvide, forbedre og sammenkoble infrastrukturen i Europa og færdiggøre prioriterede grænseoverskridende projekter med det særlige formål at opnå større integration af de nationale markeder i et udvidet EU. Medlemsstaterne bør:

1. udvikle de nødvendige betingelser for ressourceeffektive transport-, energi- og ikt-infrastrukturer – først og fremmest infrastrukturer, der indgår i det transeuropæiske net (TEN) - ved at supplere fællesskabsmekanismerne, især i transnationale områder og i randområder, hvilket er en væsentlig forudsætning for, at netværksindustrierne med succes kan åbnes for konkurrence

2. overveje udvikling af offentlig-private partnerskaber

3. overveje passende prissætningssystemer for infrastrukturerne for at sikre effektiv brug af infrastrukturer og udvikling af en bæredygtig balance mellem transportformerne med vægt på teknologiskift og innovation og hensyntagen til miljøomkostninger og virkning på væksten.

Se også den integrerede retningslinje "At lette spredning og effektiv anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi og udvikle et bredt favnende og inkluderende informationssamfund" (nr. 9).

Del 2

Retningslinjer for beskæftigelsen (2008-2010)

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (ifølge EF-traktatens artikel 128)

2007/0813 (CNS)

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (ifølge EF-traktatens artikel 128)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 128, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen[1],

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet[2],

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg[3],

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget[4],

under henvisning til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget, og

ud fra følgende betragtninger:

1. Reformen af Lissabon-strategien i 2005 satte fokus på vækst og beskæftigelse. Retningslinjerne for beskæftigelsen i den europæiske beskæftigelsesstrategi og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker er vedtaget som en samlet pakke[5], hvor den europæiske beskæftigelsesstrategi er det vigtigste middel til gennemførelse af beskæftigelses- og arbejdsmarkedsmålsætningerne i Lissabon-strategien.

2. Gennemgangen af medlemsstaternes nationale reformprogrammer i Kommissionens årlige statusrapport og i udkastet til en fælles beskæftigelsesrapport viser, at medlemsstaterne på følgende prioriterede områder fortsat skal gøre en indsats for:

   – at få flere personer i beskæftigelse og holde dem på arbejdsmarkedet, øge arbejdskraftudbuddet og modernisere de sociale beskyttelsessystemer

   – at forbedre arbejdstageres og virksomheders omstillingsevne

   – at øge investeringerne i menneskelig kapital gennem bedre uddannelse og kompetenceopbygning.

---

1 EUT C … af …, s. ...
2 EUT C … af …, s. ...
3 EUT C … af …, s. ...
4 EUT C … af …, s. ...
5 EUT L 205 af 6.8.2005, s. 21(retningslinjer for beskæftigelsen) og s. 28 (overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker).

3. På baggrund af både Kommissionens gennemgang af de nationale reformprogrammer og Det Europæiske Råds konklusioner bør der være fokus på en effektiv og rettidig gennemførelse med særlig vægt på de vedtagne kvantitative mål og benchmarks i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner.

4. Retningslinjerne for beskæftigelsen gælder for tre år, og i de mellemliggende år indtil 2010 bør opdateringen være stærkt begrænset.

5. Medlemsstaterne bør tage højde for retningslinjerne for beskæftigelsen, når de planlægger anvendelsen af fællesskabsmidler, navnlig fra Den Europæiske Socialfond.

6. Da der er tale om en integreret pakke af retningslinjer, bør medlemsstaterne fuldt ud gennemføre de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker -

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, der er anført i bilaget, vedtages hermed.

Artikel 2

Medlemsstaterne skal tage hensyn til retningslinjerne i deres beskæftigelsespolitikker, og der skal rapporteres herom i de nationale reformprogrammer.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles,

På Rådets vegne
Formand

BILAG

Retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker: fremme af den europæiske sociale model

Medlemsstaterne skal i samarbejde med arbejdsmarkedets parter gennemføre deres politikker med henblik på at opfylde nedenstående mål og handlingsprioriteter, således at flere og bedre arbejdspladser kan fremme et rummeligt arbejdsmarked. I overensstemmelse med Lissabon-strategien og under hensyntagen til de fælles sociale mål skal medlemsstaternes politikker på en afbalanceret måde fremme:

– *Fuld beskæftigelse:* For at understøtte økonomisk vækst og styrke den sociale samhørighed er det afgørende at opnå fuld beskæftigelse og nedbringe ledigheden og antallet af ikke-erhvervsaktive ved at øge udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft gennem indførelse af en integreret strategi baseret på flexicurity. Det kræver politikker, som samtidigt omhandler arbejdsmarkedernes fleksibilitet, arbejdets tilrettelæggelse og forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager samt beskæftigelsessikkerhed og social sikkerhed.

– *Højere kvalitet og produktivitet i arbejdet:* En indsats for at øge beskæftigelsesgraden skal ledsages af foranstaltninger, der tager sigte på at gøre arbejdet mere attraktivt, forbedre arbejdspladserne, øge produktiviteten, nedbringe segmenteringen af arbejdsmarkedet og nedsætte antallet af fattige arbejdstagere. Synergier mellem kvalitet på arbejdet, produktivitet og beskæftigelse skal udnyttes fuldt ud.

– *Styrket social og territorial samhørighed:* Der skal en målrettet indsats til for at fremme social inklusion, bekæmpe fattigdom – navnlig børnefattigdom - forhindre udstødelse fra arbejdsmarkedet og støtte integration af dårligt stillede på arbejdsmarkedet samt mindske regionale forskelle med hensyn til beskæftigelse, ledighed og arbejdsproduktivitet, især i tilbagestående regioner. Det er nødvendigt med en styrket interaktion med den åbne koordinationsmetode med hensyn til social beskyttelse og social inklusion.

Fremskridt forudsætter lige muligheder og bekæmpelse af diskrimination. Der bør lægges vægt på kønsmainstreaming og fremme af ligestilling i alle foranstaltninger. Der bør også lægges særlig vægt på markant at nedbringe alle kønsrelaterede forskelle på arbejdsmarkedet i overensstemmelse med den europæiske ligestillingspagt. Dette vil hjælpe medlemsstaterne med at takle den demografiske udfordring. Som led i en ny generationsoverskridende tilgang bør man være særlig opmærksom på situationen for de unge, gennemførelse af den europæiske ungdomspagt og bedre adgang til beskæftigelse i hele arbejdslivet. Der bør lægges særlig vægt på en mærkbar nedbringelse af beskæftigelsesgabet mellem dårligt stillede, herunder handikappede, og befolkningen i almindelighed og mellem tredjelandsstatsborgere og EU-borgere i overensstemmelse med de nationale mål.

Medlemsstaterne bør arbejde for en aktiv social integration af alle ved at øge erhvervsfrekvensen og bekæmpe fattigdom og udelukkelse af de mest marginaliserede personer og grupper i samfundet.

Medlemsstaterne bør, når de gennemfører foranstaltninger, sikre en god forvaltning af beskæftigelses- og socialpolitikkerne og sikre, at de positive udviklinger på det økonomiske,

arbejdsmæssige og sociale område gensidigt styrker hinanden. De bør etablere et bredt partnerskab for forandring ved fuldt ud at inddrage parlamentariske instanser og berørte aktører, også på regionalt og lokalt niveau, og civilsamfundets organisationer. De europæiske og nationale arbejdsmarkedsparter bør spille en central rolle. En række mål og benchmarks, der er opstillet på EU-niveau inden for rammerne af den europæiske beskæftigelsesstrategi som led i retningslinjerne fra 2003, bør fortsat følges op med indikatorer og resultattavler. Medlemsstaterne opfordres endvidere til at overvåge den sociale virkning af reformer og definere deres egne forpligtelser og mål under hensyntagen til ovennævnte mål og benchmarks og de landespecifikke henstillinger, der er vedtaget på EU-niveau.

God forvaltning kræver også en mere effektiv allokering af administrative og finansielle ressourcer. Efter aftale med Kommissionen bør medlemsstaterne benytte midlerne fra strukturfondene, især Den Europæiske Socialfond, til gennemførelse af den europæiske beskæftigelsesstrategi og EU's sociale målsætninger og rapportere om de tiltag, de iværksætter. Opmærksomheden bør især rettes mod en styrkelse af den institutionelle og administrative kapacitet i medlemsstaterne.

Retningslinje 17. At gennemføre beskæftigelsespolitikker, der sigter mod fuld beskæftigelse, bedre kvalitet og produktivitet i arbejdet og styrket social og territorial samhørighed.

Politikkerne skal bidrage til at opnå en gennemsnitlig beskæftigelsesgrad for Den Europæiske Union på samlet 70 %, på mindst 60 % for kvinder og på 50 % for ældre arbejdstagere (aldersgruppen 55-64 år) senest i 2010 og nedbringe ledigheden og antallet af ikke-erhvervsaktive. Medlemsstaterne skal fastsætte nationale mål for beskæftigelsesfrekvensen.

For at nå disse mål bør indsatsen koncentreres om følgende prioriterede områder:

– få flere personer i beskæftigelse og holde dem på arbejdsmarkedet, øge arbejdsudbuddet og modernisere de sociale beskyttelsessystemer

– forbedre arbejdstagernes og virksomhedernes tilpasningsevne

– øge investeringerne i menneskelige kapital gennem bedre uddannelser og kompetencer

1. Få flere personer i beskæftigelse og holde dem på arbejdsmarkedet, øge arbejdsudbuddet og modernisere de sociale beskyttelsessystemer

En øget beskæftigelsesgrad er det mest effektive middel til at generere økonomisk vækst og fremme socialt rummelige økonomier, samtidig med at der sørges for et sikkerhedsnet for dem, der ikke er i stand til at arbejde. At anlægge en livscyklustilgang til arbejde og modernisere de sociale beskyttelsessystemer, så de har tilstrækkelige midler, er finansielt holdbare og kan reagere på ændrede behov i samfundet, er blevet endnu vigtigere på grund af det forventede fald i antallet af personer i den erhvervsaktive alder. Der skal være særlig opmærksomhed om at løse det vedvarende beskæftigelsesgab mellem mænd og kvinder og yderligere fremme beskæftigelsesgraden for ældre arbejdstagere og unge som led i den nye generationsoverskridende tilgang samt fremme aktiv integration af de mest marginaliserede på arbejdsmarkedet. Der skal også gøres en ekstra indsats for at forbedre de unges situation på arbejdsmarkedet og i væsentlig grad nedbringe ungdomsarbejdsløsheden, som i gennemsnit er dobbelt så høj som den samlede ledighed.

Der må skabes sådanne vilkår, at det bliver lettere at gøre fremskridt i en beskæftigelsessammenhæng, uanset om der er tale om det første job, tilbagevenden til arbejdet efter orlov eller et ønske om at forlænge arbejdslivet. Kvaliteten i arbejdet, herunder løn og andre goder, arbejdsvilkår, adgang til livslang læring og karriereudsigter er af afgørende betydning for en flexicurity-tilgang, ligesom også støtte og incitamenter fra de sociale beskyttelsessystemer. For at fremme en livscyklustilgang til arbejde og gøre det nemmere at forene arbejde og familieliv er det nødvendigt at føre politikker, der sikrer børnepasning. At sikre pasning af mindst 90 % af børn fra 3 år til alderen for obligatorisk skolestart og mindst 33 % af børn under 3 år inden 2010 er nyttige benchmarks. Stigningen i den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad for forældre, navnlig eneforsørgere, kræver foranstaltninger, der støtter familierne. Medlemsstaterne bør navnlig tage hensyn til de særlige behov for eneforsørgere og familier med mange børn. For at forlænge arbejdslivet vil den faktiske gennemsnitlige alder for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet skulle øges med fem år på EU-niveau inden 2010 (sammenlignet med 59,9 i 2001). Medlemsstaterne bør også vedtage foranstaltninger for sundhedsbeskyttelse, forebyggelse og fremme af sund livsstil for at nedbringe sygdomsbyrden, øge arbejdsproduktiviteten og forlænge arbejdslivet.

Gennemførelsen af den europæiske ungdomspagt kan også være et bidrag til en livscyklustilgang til arbejde, f.eks. ved at lette overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked.

Retningslinje 18. At fremme en livscyklustilgang til arbejde gennem:

- en fornyet indsats for at åbne veje til beskæftigelse for unge mennesker og nedbringe ungdomsarbejdsløsheden som nævnt i den europæiske ungdomspagt

- en målrettet indsats for at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og fjerne kønsforskelle, hvad angår beskæftigelse, ledighed og løn

- en bedre balance mellem arbejde og privatliv og tilbud om børnepasning og pleje af andre pårørende til overkommelige priser

- støtte til aktiv aldring, herunder hensigtsmæssige arbejdsbetingelser, bedre (arbejdsrelateret) sundhedstilstand og passende incitamenter til at arbejde og undgå tidlig tilbagetrækning.

- moderne sociale beskyttelsessystemer, herunder pensioner og sundhedssystemer, som er socialt afbalancerede, finansielt holdbare, og som kan reagere på ændrede behov og støtte erhvervsdeltagelse og et længere arbejdsliv.

Se også den integrerede retningslinje "At sikre økonomisk og finanspolitisk holdbarhed som grundlag for øget beskæftigelse " (nr. 2).

Aktive integrationspolitikker kan øge udbuddet af arbejdskraft og styrke samfundets sammenhængskraft og er særdeles egnede til at styrke den sociale og arbejdsmarkedsrelaterede integration af de mest udsatte. Enhver, der bliver arbejdsløs, skal tilbydes en ny start inden for en rimelig tidsfrist. Hvis der er tale om unge mennesker, bør denne frist være kort, f.eks. være nedbragt til højst fire måneder inden 2010; for voksne højst tolv måneder. Politikker, der tager sigte på aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger for langtidsledige, bør fortsættes under hensyntagen til benchmark for erhvervsfrekvensen på 25 % i 2010. Aktivering bør tage form af uddannelse, efteruddannelse, praktik, et job eller en anden beskæftigelsesrelevant foranstaltning, eventuelt kombineret med løbende hjælp til jobsøgning. Hvis erhvervsfrekvensen skal øges og social udstødelse bekæmpes, er det vigtigt

at lette adgangen til beskæftigelse for jobsøgende, at forebygge ledighed og sørge for, at dem, der bliver ledige, fortsat har nær tilknytning til arbejdsmarkedet og bevarer deres beskæftigelsesegnethed. Dette er også i overensstemmelse med flexicurity-tilgangen. Det kræver, at hindringerne for adgang til arbejdsmarkedet fjernes, ved at der ydes hjælp til effektiv jobsøgning, at det bliver lettere at få adgang til uddannelse og andre aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, at der sikres adgang til grundlæggende tjenester til overkommelige priser, og at alle har et passende minimum af midler til rådighed. Denne tilgang bør samtidig sikre, at det kan betale sig at arbejde for alle, og at fælderne i forbindelse med arbejdsløshed, fattigdom og marginalisering fjernes. Der må udvises særlig opmærksomhed for at få dårligt stillede ind på arbejdsmarkedet, herunder lavtuddannede arbejdstagere, blandt andet ved at udbygge de sociale ydelser og det sociale system og udvikle ny beskæftigelsespotentialer for at dække kollektive behov. At bekæmpe diskrimination, fremme adgangen til beskæftigelse for handicappede og integrere indvandrere og mindretal er af særlig stor betydning.

Retningslinje 19. At sikre rummelige arbejdsmarkeder, gøre det mere attraktivt at arbejde og sikre, at det for jobsøgende, herunder dårligt stillede og ikke-erhvervsaktive, betaler sig at arbejde gennem

- aktive og forebyggende arbejdsmarkedsforanstaltninger, herunder identifikation af behov på et tidligt tidspunkt, jobsøgningsbistand, vejledning og træning som led i personlige handlingsplaner, de nødvendige sociale instanser, der skal støtte marginaliserede personers integration på arbejdsmarkedet og medvirke til at udrydde fattigdom

- løbende revision af de positive og negative incitamenter, der følger af skatte- og overførselssystemer, herunder forvaltning af og betingelser for ydelser samt en markant nedsættelse af høje marginale effektive skattesatser, navnlig for lavindkomstgruppen, samtidig med at der sikres et tilstrækkeligt højt socialt beskyttelsesniveau

- udvikling af nye beskæftigelsespotentialer inden for tjenesteydelser til borgere og virksomheder, navnlig på lokalt plan.

For at flere skal kunne finde bedre arbejde, er det også nødvendigt at styrke arbejdsmarkedsinfrastrukturen på nationalt plan og på EU-plan, blandt andet gennem EURES-netværket, således at man bedre kan foregribe og afhjælpe eventuelle misforhold. Bedre muligheder for at skifte arbejde og for at komme i beskæftigelse er vigtige elementer i en flexicurity-strategi, og politikker til fremme af mobilitet og matching af arbejdsmarkedsbehovene bør fremmes. Jobsøgende i hele EU skal kunne søge alle ledige stillinger, som offentliggøres af medlemsstaternes arbejdsformidlinger. Arbejdstagermobilitet inden for EU må sikres i fuldt omfang inden for rammerne af traktaterne. Også det ekstra udbud af arbejdskraft, der stammer fra indvandring fra tredjelande, kræver fuld opmærksomhed på de nationale arbejdsmarkeder.

Retningslinje 20. At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene gennem.

- modernisering og styrkelse af arbejdsmarkedsinstitutionerne, f.eks. arbejdsformidlingstjenester, for at sikre større åbenhed om beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder på nationalt og europæisk niveau

- fjerne hindringer for arbejdstagernes mobilitet i EU inden for rammerne af traktaterne

- bedre foregribelse af kvalifikationsbehov, mangler og flaskehalse på arbejdsmarkedet

- passende forvaltning af økonomisk migration.

2. Forbedring af arbejdstagernes og virksomhedernes tilpasningsevne

EU skal forbedre sin evne til at foregribe, udløse og takle økonomisk og social forandring. Det kræver beskæftigelsesfremmende arbejdsomkostninger, moderne former for arbejdstilrettelæggelse og velfungerende arbejdsmarkeder, der tillader mere fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen for at imødekomme både virksomheders og arbejdstageres behov. Det vil også kunne bidrage til at forhindre, at der opstår segmenterede arbejdsmarkeder, og nedbringe omfanget af sort arbejde. For at klare disse udfordringer er det nødvendigt med en integreret flexicurity-tilgang, der dækker kontraktlige bestemmelser, livslang læring, en aktiv arbejdsmarkedspolitik og sociale sikringssystemer (se også retningslinjer 18, 19 og 23).

I en stadig mere globaliseret økonomi, hvor nye markeder dukker op, og der hele tiden indføres nye teknologier, har både virksomheder og arbejdstagere behov og mulighed for at tilpasse sig. Disse strukturelle forandringer er generelt set fremmende for vækst og beskæftigelse, men de bringer også ændringer med sig, som er til skade for visse arbejdstagere og virksomheder. Virksomhederne skal være mere fleksible, hvis de skal kunne reagere på pludselige ændringer i efterspørgslen, tilpasse sig nye teknologier og hele tiden forny sig for fortsat at være konkurrencedygtige. De skal også reagere på den stigende efterspørgsel efter kvalitet i arbejdet, der har at gøre med arbejdstagernes personlige præferencer og familiemæssige forhold, og de skal kunne klare en aldrende arbejdsstyrke og færre yngre ansatte. For arbejdstagerne bliver arbejdslivet mere og mere komplekst, efterhånden som arbejdsmønstrene bliver mere forskelligartede og uregelmæssige, og de skal gennem flere og flere omstillinger hele livet igennem. Med økonomier, der ændrer sig hurtigt, skal arbejdstagerne være parate til og have mulighed for livslang læring for at kunne klare nye måder at arbejde på, herunder den stigende anvendelse af informations- og kommunikationsteknologier (ikt) og ændringer i deres arbejdsstatus med deraf følgende risiko for midlertidige indkomsttab, der skal opvejes gennem hensigtsmæssige og moderne sociale beskyttelsessystemer.

Medlemsstaterne skal finde deres egen vej baseret på de fælles principper, Rådet har vedtaget. Flexicurity omfatter fire nøglekomponenter, der skal tages højde for: fleksible og sikre kontrakter takket være en moderne arbejdsmarkedslovgivning, kollektive aftaler og arbejdstilrettelæggelse, helhedsstrategier for livslang læring for at sikre, at arbejdstagerne, navnlig de mest sårbare, bevarer deres tilpasnings- og beskæftigelsesegnethed, effektive, aktive arbejdsmarkedspolitikker, som hjælper med at klare hurtige forandringer, forkorter ledighedsperioderne og letter jobskifte, moderne sociale sikringssystemer, der garanterer en passende indkomst, fremmer beskæftigelse og mobilitet på arbejdsmarkedet (hvilket forudsætter en bred dækning for de sociale sikringssystemer, arbejdsløshedsunderstøttelse, pensioner og sundhedssystemer, der gør det lettere at kombinere arbejde med private og familiemæssige forhold, f.eks. børnepasning). Det er også nødvendigt med geografisk mobilitet for at give jobmuligheder mere bredt og i hele EU.

Retningslinje 21. At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet, samtidig med at arbejdsmarkedsparternes roller respekteres, gennem:

- vedtagelse af beskæftigelseslovgivning med eventuel revision af de forskellige aftale- og arbejdstidsordninger

- håndtering af problemerne med sort arbejde

- bedre foregribelse og positiv styring af forandring, herunder økonomisk omstrukturering, især forandringer som følge af åbning af markederne, for at mindske de sociale omkostninger og gøre det lettere at omstille sig

- fremme og udbredelse af innovative og smidige former for arbejdstilrettelæggelse for at forbedre kvaliteten i arbejdet og arbejdsproduktiviteten, herunder sundhed og sikkerhed

- støtte til ændring af erhvervsmæssig status, herunder uddannelse, selvstændig virksomhed, virksomhedsoprettelse og geografisk mobilitet

Se også integreret retningslinje "At fremme større sammenhæng mellem makroøkonomiske politikker, strukturpolitikker og beskæftigelsespolitikker" (nr. 5).

For at maksimere jobskabelse, bevare konkurrenceevnen og bidrage til de almindelige økonomiske rammer bør den overordnede lønudvikling være på linje med produktivitetsstigningen i konjunkturcyklen og afspejle arbejdsmarkedssituationen. Lønforskellene mellem mænd og kvinder bør nedbringes. Der bør især sættes ind over for det lave lønniveau i de særlige kvindeerhverv og -sektorer og over for de faktorer, der fører til lønnedgang i de erhverv og sektorer, der oplever en stærk tilgang af kvinder. Det kan også være nødvendigt at forsøge at reducere de indirekte lønomkostninger og revidere skattekilen for at fremme jobskabelse, især for lavtlønnede.

Retningslinje 22. At sikre en beskæftigelsesfremmende udvikling af arbejdskraftomkostninger og lønfastsættelsesmekanismer.

- tilskyndelse af arbejdsmarkedets parter til inden for deres eget ansvarsområde at opstille de rette rammer for lønaftalesystemer, som afspejler produktivitets- og arbejdsmarkedsudfordringer på alle relevante niveauer, og hvormed der undgås kønsbestemte lønforskelle

- revision af de indirekte lønomkostningers indvirkning på beskæftigelsen og eventuelt tilpasning af deres struktur og niveau, især for at reducere lavtlønnedes skattebyrde.

Se også integreret retningslinje "At sikre, at lønudviklingen bidrager til makroøkonomisk stabilitet og vækst" (nr. 4).

3. Øge investeringerne i menneskelig kapital gennem bedre uddannelse og kompetencer

EU's investeringer i menneskelig kapital skal øges og gøres mere effektive. Der er alt for mange mennesker, der ikke kommer ind på arbejdsmarkedet, fordi de mangler kvalifikationer eller ikke har de rette kompetencer. For at fremme adgangen til beskæftigelse for mænd og kvinder uanset alder, og øge produktivitetsniveauet og kvaliteten i arbejdet har EU brug for større og mere effektive investeringer i menneskelig kapital og livslang læring i overensstemmelse med flexicurity-tilgangen til gavn for enkeltpersoner, virksomheder, økonomien og samfundet.

Videnbaserede og servicebaserede økonomier kræver andre kvalifikationer end det traditionelle erhvervsliv; kvalifikationer, som også hele tiden skal opdateres i forbindelse med teknologiske ændringer og innovationer. Hvis arbejdstagerne skal kunne blive i arbejde og komme videre og være parat til nye og ændrede arbejdsmarkeder, skal de løbende opkvalificeres. Virksomhedernes produktivitet afhænger af, om de kan bygge på og fastholde en arbejdsstyrke, der kan tilpasse sig forandringer. Staten må sørge for, at uddannelsesniveauet forbedres, og at unge udstyres med de nødvendige nøglekompetencer, sådan som det er anført i den europæiske ungdomspagt. For at forbedre beskæftigelsesudsigterne for de unge bør EU arbejde for, at gennemsnitlig højst 10 % af eleverne forlader skolen tidligt, og at mindst 85 % af unge på 22 år har en uddannelse på gymnasieniveau i 2010. Politikken bør også tage sigte på at øge EU's gennemsnit for deltagelse i livslang læring til mindst 12,5 % af de voksne erhvervsaktive (25-64-årige). Alle parter må mobiliseres, så der kan udvikles en egentlig kultur med livslang læring, der starter på de tidlige alderstrin. For at opnå en væsentlig forøgelse af de offentlige og private investeringer i menneskelig kapital per capita og sikre disse investeringers kvalitet og effektivitet er det vigtigt at sørge for, at omkostninger og ansvar bliver rimeligt og gennemskueligt fordelt mellem alle aktører og forbedre det empiriske grundlag for uddannelsespolitikken. Medlemsstaterne bør i højere grad udnytte strukturfondene og Den Europæiske Investeringsbank til investeringer i almen og faglig uddannelse. For at nå disse mål skal medlemsstaterne forpligte sig til at gennemføre sammenhængende og omfattende strategier for livslang læring.

Retningslinje 23. At øge og forbedre investeringer i menneskelig kapital gennem

- integrerede uddannelses- og erhvervsuddannelsespolitikker og en indsats for betydelig lettere adgang til erhvervsfaglig grunduddannelse, ungdomsuddannelse og højere uddannelse, herunder lærlingeuddannelse og iværksætteruddannelse

- betydelig reduktion af antallet af elever, der forlader skolen tidligt

- effektive strategier til livslang læring, der er åbne for alle, i skoler, virksomheder, offentlige myndigheder og husholdninger i henhold til de på europæisk plan indgåede aftaler, herunder passende incitamenter og omkostningsdeling med henblik på at øge deltagelsen i efter- og videreuddannelse gennem hele livet, især for lavtuddannede og ældre arbejdstagere.

Se også integreret retningslinje "at øge og forbedre investeringerne i F&U, navnlig fra det private erhvervsliv" (nr. 7).

Det er ikke nok at sætte ambitiøse mål og få alle aktører til at øge investeringsniveauet. For at der i praksis kan opnås en balance mellem udbud og efterspørgsel, skal tilbuddene om livslang læring være overkommelige i pris, de skal være tilgængelige og kunne tilpasses ændrede behov. Det er nødvendigt at tilpasse uddannelsessystemerne og øge deres kapacitet, hvis deres arbejdsmarkedsrelevans og deres evne til at reagere på behovene i en videnbaseret økonomi og et videnbaseret samfund samt deres effektivitet og rimelighed skal forbedres. Ikt kan bruges til at forbedre adgangen til læring og i højere grad skræddersy læringen til arbejdstagernes og arbejdsgivernes behov. Det er ligeledes nødvendigt med større mobilitet, både hvad angår arbejde og læring, hvis der skal være bredere adgang til jobmuligheder i hele EU. De tilbageværende hindringer for mobilitet på det europæiske arbejdsmarked skal fjernes, navnlig hindringer, der vedrører anerkendelse og gennemsigtighed af kvalifikationer og kompetencer, bl.a. ved at indføre en europæisk referenceramme for kvalifikationer. Det er vigtigt, at der bliver gjort brug af de vedtagne europæiske instrumenter og referencer for at

støtte reformer af de nationale uddannelsessystemer som nævnt i arbejdsprogrammet "Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010".

Retningslinje 24. At tilpasse uddannelsessystemerne til nye kompetencekrav gennem:

- bedre, attraktive og åbne uddannelsessystemer med høje kvalitetsstandarder, udvidelse af udbuddet af uddannelsesmuligheder og sikring af fleksible læringsforløb samt bedre muligheder for mobilitet for studerende og personer under uddannelse

- lettere og mere diversificeret adgang for alle til uddannelse og viden gennem tilrettelæggelse af arbejdstiden, tjenesteydelser til støtte for familierne, erhvervsvejledning og, når det er relevant, nye former for omkostningsdeling

- takling af nye beskæftigelsesbehov, nøglekompetencer og fremtidige kvalifikationskrav gennem en bedre definition og gennemskuelighed af kvalifikationer, anerkendelse heraf og godkendelse af ikke-formaliseret og uformel læring.